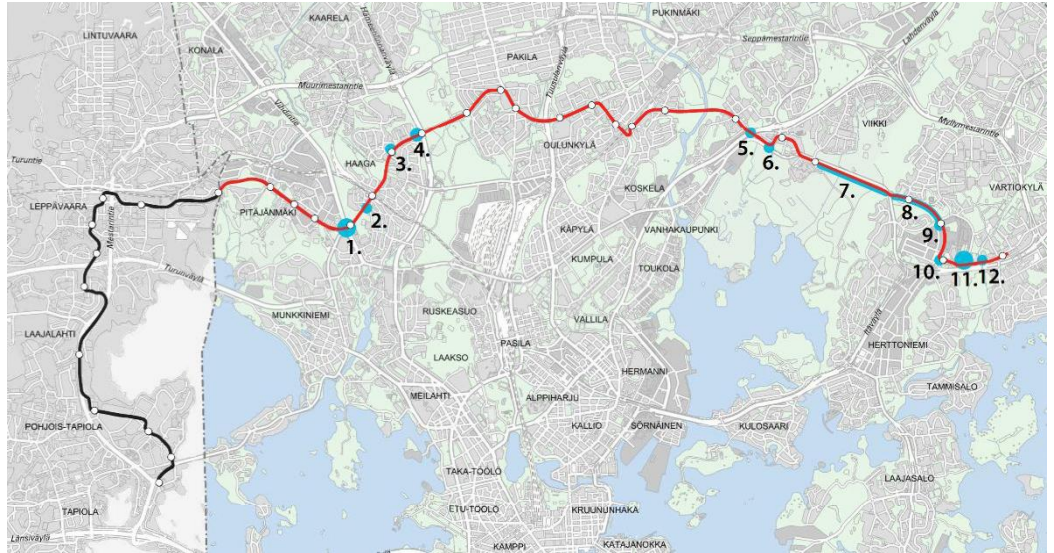

VUOROVAIKUTUSRAPORTTI

RAIDE-JOKERIN TEKNISET ASEMAKAAVAT JA ASEMAKAAVAMUUTOKSET

Kuvassa teknisten kaavojen sijainnit Raide-Jokerin varrella.

Vuorovaikutusraportin sisältö ja siinä käytetyt koodit

Vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot asemakaavan ja asemakaavan muutoksen (kaavaratkaisu) valmisteluajana saaduista kannanotoista, mielipiteistä, muistutuksista ja lausunnoista (huomautukset) sekä vastineet niihin.

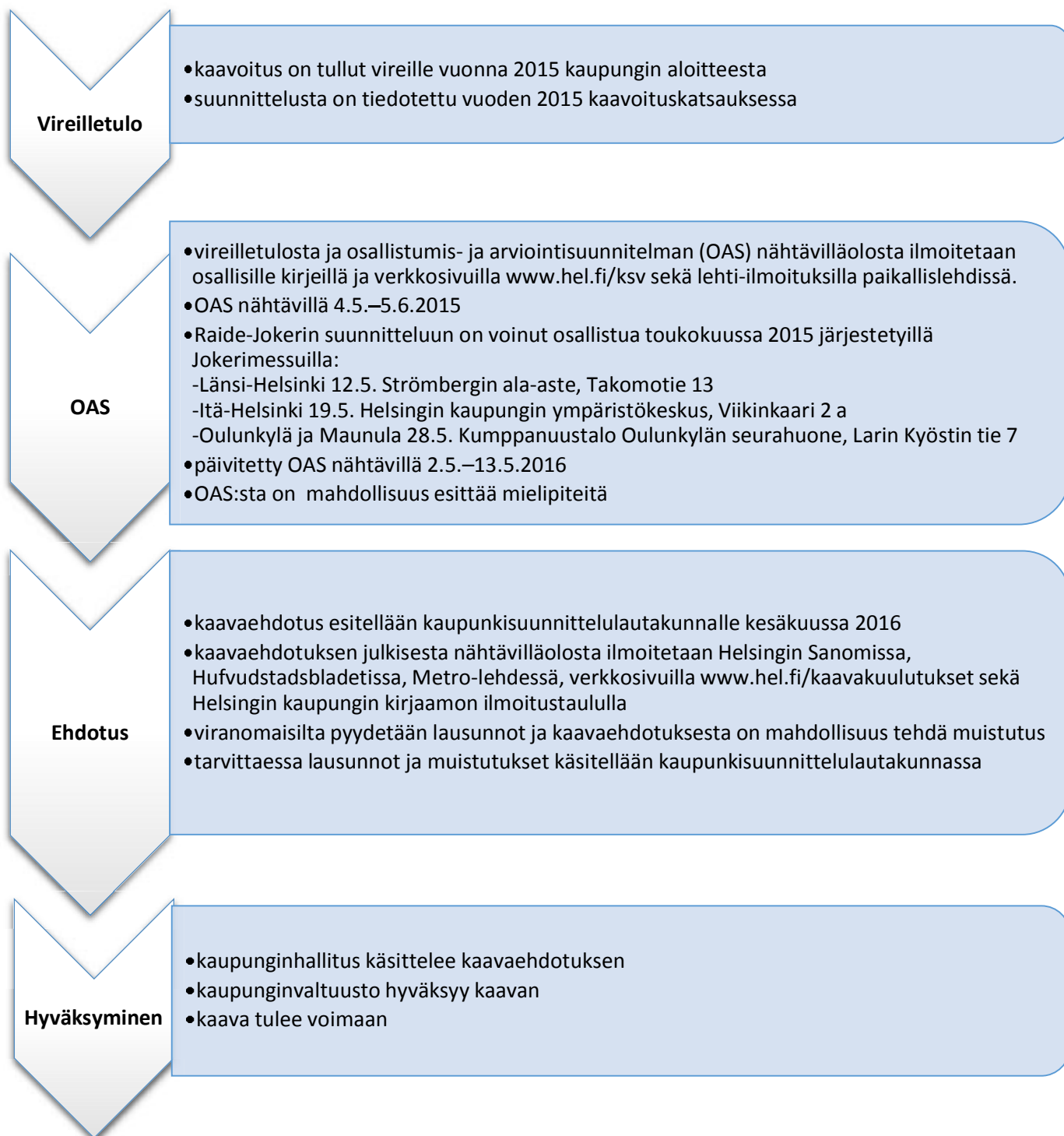
Mielipiteen tai muistutuksen esittäjä on tarvittaessa ilmaistu koodein, kun kyseessä on yksityishenkilö. Koska henkilötietojen ja henkilörekisterin esittämistä avoimessa verkossa rajoittavat henkilötietolaki ja laki viranomaistoiminnan julkisuudesta, ei koodien selitystä yksityishenkilöiden osalta ole julkaistu vuorovaikutusraportin internet-versiossa.

Jäljennökset kaikista kaavan valmisteluajana saaduista kannanotoista, mielipiteistä, muistutuksista ja lausunnoista sekä koodien selitys ovat nähtävissä Helsingin kaupungin kirjaamossa, käytösosoite: Kaupungintalo, Pohjoisesplanadi 11–13.

LIITE

Asukastilaisuuksien, 12.5.2015 Länsi-Helsinki, 19.5.2015 Itä-Helsinki ja 28.5.2015 Oulunkylä ja Maunula, Helsingin Jokerimessujen yhteenvedetty muistio

Kaavoituksen eteneminen

YHTEENVEDOT ESITETYISTÄ HUOMAUTUKSISTA JA VASTINEET NIIHIN

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävilläolo 4.5.–5.6.2015

Viranomaisten kannanotot

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatiin kannanotot seuraavilta asiantuntijaviranomaisilta:

- Museovirasto
- Helen Oy
- Helen Sähköverkko Oy
- Gasum Oy
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) vesihuolto
- Helsingin kaupungin liikennelaitos -liikelaite (HKL) Raitio- ja metroliikenne
- kaupunginmuseo
- kiinteistövirasto, tontti- ja geotekninen osasto
- pelastuslaitos
- rakennusvalvontavirasto
- rakennusvirasto
- ympäristökeskus

Yhteenveto viranomaisten kannanotoista

Kaupunginmuseo toteaa, ettei muutosalueiden kohdalla sijaitse kiinteitä muinaisjäännöksiä. Museoviraston ja Helsingin kaupunginmuseon välisen yhteistyösopimuksen perusteella Helsingin kaupunginmuseo lausuu asiasta.

Ympäristökeskus toteaa, ettei Vihdintien kiertoliittymän luontokohteita ole inventoitu, mikä on perusteltua jatkosuunnittelun tueksi. Alueella ei ole arvokkaita luontokohteita luontotietojärjestelmän perusteella. Muilta osin ympäristökeskuksella ei ole huomautettavaa.

Rakennusvirasto toteaa, että hulevesien, jalankulun ja pyöräilyn reitienverkostotarkastelut tulee huomioida Raide-Jokerin vaikutusalueella. Lisäksi rakennusvirasto toivoo kokonaiskuvaa Raide-Jokerihankkeen aiheuttamista muutostarpeista yleisille alueilla, jotka eivät näy tässä Raide-Jokerin teknisten asemakaavojen ja asemakaavamuutosten osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut-kuntayhtymä (HSY) toteaa, että muutosalueilla tulee huomioida käytössä olevat vesihuoltolinjat ja että kaavoituksen yhteydessä tulee selvittää johtosiirtojen tarve ja esittää vesihuollon alustava yleissuunnitelma kustannusarvioineen.

Helsingin kaupungin liikennelaitos -liikelaitos (HKL) Raitio- ja metrolinjat esittää lausunnossaan, että pikaraitiotie tulee sijoittaa omalle väylälleen ja sille tulee taata esteetön kulku. Liikennöintiolosuhteissa tulee estää valo-ohjaamaton vasemmalle kääntyminen raitiotien yli. Jalankulkijoiden suojateiden sijoittamisessa tulee harkita sen tarpeellisuus sekä vaikutus raitiovaunun kulkuun. Lisäksi melu- ja tärinähaitat tulee huomioida suunnittelussa ja yleisesti suunnittelussa on käytettävä yhteisiä suunnitteluohjeita ja periaatteita.

Gasum toteaa maakaasun siirtoputkiston läheisyyden mm. Eliel Saari-
sen tien ja Nuijamiestentien muutosalueella aiheuttavan tarvetta sähköisten vaikutusten selvittämiseksi ja suunnittelulle myös asemakaava-kohteiden ulkopuolisilla alueilla.

Helen Oy toteaa, Raide-Jokerin rakentamisen aiheuttavan paikoittain siirto- ja muutostarpeita, mitkä on huomioitava yhteistyössä jatkosuunnittelussa. Viilarintien muutosalueella raidelinjan sijoittamisessa tulee huomioida kaukolämpöjohdolle varattava tila, jotta risteämiset raidelinjan ja teknisen huollon kanssa jäävät mahdollisimman vähäisiksi.

Pelastuslaitoksella, Rakennusvalvontavirastolla, Kiinteistöviraston tonttiosastolla ja geoteknisellä osastolla ei ole asiassa huomautettavaa.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa koskevissa viranomaisten kannanotoissa esitetyt asiat on otettu huomioon kaavatyössä siten, että kaavatyön yhteydessä on tarvittavista asioista järjestetty virastojen ja hallintokuntien yhteinen neuvottelu. Esille nousseet asiat huomioidaan jatkosuunnittelussa.

Vastineet viranomaisten kannanottoihin

Vihdintien kiertoliittymän luontoarvojen selvitystarpeet käytiin läpi ympäristökeskuksen edustajan kanssa. Alueella ei ilmennyt jatkoselvitystarpeita tähän kaavatyöhön liittyen.

Rakennusviraston edustajien kanssa on käyty läpi Raide-Jokerin aiheuttamat muutokset katu ympäristössä ja sovittu jatkosuunnittelun toimenpiteistä. Hulevesien, jalankulun ja pyöräilyn reittienverkostotarkastelut tehdään toteutus suunnittelun yhteydessä.

Vesihuollon johtosiirrot on tarkasteltu alustavasti Raide-Jokerin hankesuunnitelmassa. Siirtotarpeet ja kustannusarvio on esitetty Raide-Jokerin hankesuunnitelman liitekartoissa ja -taulukoissa.

HKL:n esittämät tarpeet pikaraitiotien esteettömästä ja sujuvasta kulkusta on huomioitu Raide-Jokerin hankesuunnitelmassa. Hankesuunni-

telmassa on arvioitu myös raitioliikenteestä aiheutuvaa melua ja varauduttu runkomelun ja tärinän torjuntaan. Esitetyt näkökohdat tullaan huomioimaan myös jatkosuunnittelussa.

Maakaasun siirtoputkiston sähköiset vaikutukset on huomioitu Raide-Jokerin hankesuunnitelmassa ja niihin liittyvät toimenpiteet tarkentuvat jatkosuunnittelussa.

Raide-Jokerin aiheuttamat johto-, putki- ja esimerkiksi sähkökaappisiirrot tullaan suunnittelemaan jatkossa yhteistyössä Helenin kanssa. Viilaintien kaukolämpöverkoston laajeneminen tullaan huomioimaan jatkosuunnittelussa.

Esitetyt mielipiteet

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa koskevia mielipidekirjeitä saapui 6 kpl. Lisäksi suullisia mielipiteitä on esitetty asukastilaisuudessa ja puhelimitse.

Mielipiteen (Mi1) esittäjä kyseenalaistaa raiteiden tarpeellisuuden ja ehdotetun reitin, erityisesti Patterimäen kohdalla.

Lauttasaari-Seuralla ei ole asiassa huomautettavaa.

Pro Haaga – Pro Haga ry puoltaa Raide-Jokeriin liittyviä asemakaavamuutoksia alueellaan.

Pihlajamäki-seura ry ehdottaa, että Lahdenväylän ylittävä jo olemassa oleva siltaa hyödynnettäisiin, uuden sillan rakentamisen sijaan.

Helsingin polkupyöräilijät ry ehdottaa yksityiskohtaisia ratkaisuita liittyen joukkoliikenteen ja pyöräilyn sujuvuuteen sekä turvallisuuteen, jotka tulee huomioida tarkemmassa suunnitteluvaiheessa.

Helsingin Yrittäjät ry pitää Raide-Jokerin toteuttamista mahdollisimman nopealla aikataululla tärkeänä, jotta poikittaisliikenteen sujuvuutta saadaan parannettua. Liikennöitävän kaluston koko, raideleveys sekä varikko ja huoltotoimintojen yhteneväisyys metro- ja rautatieverkkojen kanssa herättivät kysymyksiä. Lisäksi Helsingin Yrittäjät ry toteaa, että suunnittelussa tulee huomioida pysäkkien sijoittaminen tulevaisuuden asumisen, työpaikkojen tai palvelujen keskittymien yhteyteen, vaihtopysäkkien järjestelyt ja toimivuus säteittäisiin joukkoliikennelinjoihin sekä jalankulku ja pyöräily-yhteyksiin nähden. Haagan liikenneympyrän läheisyyteen esitetään järjestettäväksi sujuvaa vaihtoyhteyttä Vihdintien busseille. Varikkotien kohdassa tulee varmistaa riittävä alituskorkeus metron syöttöraidesillan ali korkeiden bussien sekä tavarankuljetuskaluston liikennöinnin mahdollistamiseksi.

Lisäksi asukastilaisuudessa esitettiin huoli katualueen laajenemisesta Varikkotien ja Raaseporintien risteyksen korttelin 45060 asuinrivitalontontin 3 puolelle.

Mielipiteet on otettu huomioon kaavatyössä siten, että Varikkotien ja Raaseporintien risteyksen kohdalla tontille 3 on osoitettu korvaava maa-alue lähivirkistysalueen puolelta.

Vastineet mielipiteisiin aihepiireittäin

Raide-Jokeri on Helsingin kaupunkirakenteen kestävä kehittäminen kannalta välttämätön hanke. Reittiä on suunniteltu kauan, jo 1980-luvulta lähtien ja nyt löydetty vaihtoehto on eri näkökulmista katsoen paras mahdollinen. Poikittainen runkolinja on suunniteltava mahdollisimman nopeaksi. Raideliikenteen edut verkostokaupungin rakentumisessa ovat huomattavat. Raide-Jokerin reittivalinnan perustelut ja myönteiset vaikutukset on kuvattu tarkemmin hankesuunnitelmassa ja kaupunkitaloudellisessa vaikutustenselvityksessä. Kulttuuri- ja luontoarvot tullaan huomioimaan Patterimäen asuinalueen suunnittelussa.

Lahdenväylän ylittävä silta hyödynnetään jatkossa kävelyn ja pyöräilyn siltana. Uusi silta rakennetaan Raide-Jokerin ratalinjaa varten.

Helsingin polkupyöräilijöiden kannanottoon vastataan Helsingin kaupungin yleisen palautejärjestelmän kautta. Suuri osa esitetystä muutoksista ei kohdistu teknisten kaavamuutosten alueelle.

Raide-Jokerin pysäkki "Vihdintie" sijaitsee välittömästi Haagan liikenneympyrän itäpuolella ja palvelee vaihtoyhteyksiä Vihdintien bussilinjoille. Vaihtoyhteyksien parantamiseksi Vihdintien bussipysäkkejä saat-taisi olla perusteltua siirtää. Bussipysäkkien sijainnit ratkaistaan alueen myöhemmässä suunnittelussa, joka kytkeytyy valmisteilla olevaan yleiskaavaan.

Varikkotien ylittävien metrosiltojen alituskorkeus on rajoitettu nykytilassa 3,8 metriin. Metrosiltojen ja ajoradan tasauksiin ei tehdä muutoksia Raide-Jokerin rakentamisen yhteydessä. Tasauksia ei määrätä asemakaavassa, joten niitä on tarvittaessa mahdollista muuttaa erikseen.

Raide-Jokerille on suunniteltu ensisijaisesti 1000 mm raideleveyyttä, mikä mahdollistaa Helsingin nykyisen raitiojärjestelmän kunnossapitokaluston ja tarvittaessa myös joidenkin varikkotoimintojen yhteiskäytön. Vaikka Raide-Jokerilla päädyttäisiin Helsingin nykyisiä raitiovaunuja leveämpään kalustoon, Raide-Jokerin raiteita olisi edelleen mahdollista hyödyntää nykyisillä raitiovaunuilla osana tulevia linjaston laajennuksia.

Metron tai rautateiden kunnossapitokaluston hyödyntäminen olisi vaikeaa, koska kalusto on suunniteltu huomattavasti suuremmalle ulottu-
malle.

Raide-Jokerin pysäkkialueita on suunniteltu asemakaavoituksessa erityisesti tulevaisuuden täydennysrakentamisen näkökulmasta. Elinkeinotoiminnan mahdollisuudet pysäkkien läheisyydessä huomioidaan tulevissa asemakaavoissa. Raide-Jokerin vuorovaikutuksen yhteydessä on jo kartoitettu asukkaiden palvelutoiveita. Vaihtopysäkit tullaan suunnittelemaan erityisesti sujuvan vaihtoyhteyden näkökulmasta jatkosuunnittelussa.

Yhteenveto asukastilaisuuksista, Jokerimessuista

- Länsi-Helsinki 12.5. Strömbergin ala-aste, Takomotie 13
- Itä-Helsinki 19.5. Helsingin kaupungin ympäristökeskus, Viikinkaari 2 a
- Oulunkylä ja Maunula 28.5. Kumppanuustalo Oulunkylän seura-huone, Larin Kyöstin tie 7

Raide-Jokerin teknisten kaavojen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta kiinnostuneet kyselivät tarkempia katusuunnitelmia ja keskustelua jatkettiin yleensä hanke-suunnitelman ratasuunnitelmien ääressä. Varsinaiset tekniset kaava-alueet eivät herättäneet paljonkaan kysymyksiä. Varikkotien ja Raaseporintien risteyksen asuinrivitalotonttien asukkaat olivat huolissaan liikenteen aiheuttamasta tärinästä ja sen vaikutuksista vanhoihin putkiliinjoihin. Myös pienentyvän pihan käyttö herätti huolta. Vihdintien kiertoliittymän alueen täydennysrakentamisesta kyseltiin. Lahdenväylän ylitykselle rakennettavan uuden sillan suunnitelmat kiinnostivat.

Päivitetyn osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävilläolo 2.5.–13.5.2016

Raide-Jokerin teknisten kaavojen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa päivitettiin 15.4.2016. Aluerajauksiin tuli muutoksia tarkentuneen suunnittelun johdosta. Muutokset olivat vähäisiä ja muutoksista lähetettiin kuulemiskirje osallisille.

Päivitetyn osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävilläolosta on ilmoitettu myös viraston verkkosivuilla www.hel.fi/ksv.

Päivitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä 2.5.–13.5.2016 info- ja näyttelytila Laiturilla, Narinkka 2 ja verkkosivuilla www.hel.fi/suunnitelmat.

Viranomaisten kannanotot

Päivitetyn osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatiin kannanotot seuraavilta asiantuntijaviranomaisilta:

- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)
- Museovirasto
- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) vesihuolto

Yhteenveto viranomaisten kannanotoista

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) pitää Raide-Jokeria myönteisenä hankkeena ja haluaa edesauttaa sen toteutumista. Lahdenväylän ylittävän sillan suunnittelua tulee jatkaa, eikä sillasta saa aiheutua haittaa Lahdenväylälle. Toteuttamissopimus tulee laatia ELY-keskuksen kanssa.

Museoviraston ja Helsingin kaupunginmuseon välisen yhteistyösopimuksen perusteella Helsingin kaupunginmuseo lausuu asiasta.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) on osallistunut hankesuunnitelman laadintaan eikä sillä ole huomauttamista Viilarintien pohjoisosan katualueen laajenemiseen.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut-kuntayhtymä (HSY) toteaa, että muutosalueilla tulee huomioida käytössä olevat vesihuoltolinjat ja että kaavoituksen yhteydessä tulee esittää vesihuollon alustava yleissuunnitelma kustannusarvioineen.

Päivitettyä osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa koskevissa viranomaisten kannanotoissa esitetyt asiat huomioidaan jatkosuunnittelussa.

Vastineet viranomaisten kannanottoihin

Lahdenväylän ylittävän sillan vaihtoehtojen jatkosuunnittelussa tehdään yhteistyötä Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa. Suunnittelun lähtökohta on, että sillat eivät aiheuta haittaa Lahdenväylälle. Toteuttamissopimuksen laatimisesta tulee vastaamaan Raide-Jokerin toteuttamisorganisaatio.

Vesihuollon johtosiirrot on tarkasteltu alustavasti hankesuunnitelmassa. Siirtotarpeet ja kustannusarvio on esitetty hankesuunnitelman liitekarttoissa ja -taulukoissa.

Esitetyt mielipiteet

Päivitettyä osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa koskevia mielipidekirjeitä saapui 6 kpl, lisäksi kuulemisajan päättymisen jälkeen saapui 1 mielipide.

Mielipiteen (Mi2) esittäjä näkee Raide-Jokerin kannatettavana hankkeena ja pitää hyvänä varsinkin suunnitellun Myllärintien pysäkkiä.

Mielipiteen (Mi3) esittäjä toivoo tarkennusta kiinteistön 45060/2 tonttimuutoksista ja on huolissaan kulkuyhteyksistä rakennuksen kellariin.

Mielipiteen (Mi4) esittäjä ja Herttoniemi-seura ovat huolissaan luonto- ja virkistysarvojen säilymisestä sekä katualueen alle jäävästä hiidenkourusta Viilarintien ympäristössä ns. Karhunkaatajan alueella.

Mielipiteiden (Mi4 ja Mi5) esittäjät kyseenalaistavat raiteiden tarpeellisuuden ja ehdottavat tarkempia selvityksiä vaihtoehtoisille sähkö- ja nivelbusseille, joita mielipiteen esittäjä pitää raideliikennettä taloudellisempina ja joustavampina.

Myllärinlaakson Omakotiyhdistys ry korostaa runkolinjan tunnuspiirteiden, pyöräpysäköinnin, liityntäpysäköinnin, asuntojen ja pysäkkien välisten matka-aikojen, Viilarintien eteläreunan leventämisen, yleiskaavan Kehä I:n liikennetunnelin ja Myllärintien läpiajon liikennejärjestelyjen huomioimista sekä Kauppamylyntien pysäkin merkitystä. Myllärinlaakson Omakotiyhdistys ry ehdottaa Raaseporintien asuntoja lunastettavaksi melun ja tärinän vuoksi.

Rudus Oy pyysi tulla kuuluksi kuulemisajan päätyttyä ja esitti toivomuksen, että tontille ajo Varikkotieltä asemakaavamuutoskohteen nro. 10 itäpuolella huomioidaan jatkosuunnittelussa.

Mielipiteet on otettu huomioon kaavatyössä siten, että on tarkasteltu mahdollisuuksia kiertää Viilarintien eteläpuolella sijaitseva hiidenkouru. Eliel Saarisen tien ja Nuijamiestentien risteyksessä sijaitsevan toimistorakennusten tontin 12 muutoksista on järjestetty kokous omistajan kanssa. Varikkotien ja Raaseporintien risteuksen kohdalla tonttimuutoksista on neuvoteltu taloyhtiön kanssa.

Vastineet mielipiteisiin aihepiireittäin

Kiinteistön 45060/2 tonttimuutokset suunnitellaan siten, että kulkuyhteys kellariin säilyy. Kaavassa tontin raja on yhden ja puolen metrin etäisyydellä katualueen rajasta rakennuksen länsireunalla. Kellarin sisäänkäynnin puolella etäisyyttä rakennuksesta tontin rajaan on noin kolme metriä.

Viilarintietä on levennettävä, jotta Raide-Jokerille pystytään järjestämään omat kaistat sujuvuuden ja luotettavuuden takaamiseksi. Leventämisen suhteen on tarkasteltu mahdollisuuksia kiertää Viilarintien eteläpuolella sijaitseva hiidenkouru leventämällä Viilarintietä pohjoiseen. Leventäminen pohjoiseen aiheuttaisi kuitenkin merkittäviä työnaikaisia haittoja, kun nykyiset kävelyn ja pyöräilyn järjestelyt jouduttaisiin rakentamaan uudelleen. Lisäksi pohjoispuolelle leventäminen saattaisi vaikuttaa Viilarintien ja Kauppamylyntien risteuksen pohjoispuolella olevaan arvokkaaseen luonnonkallioon. Kokonaisuutena tarkastellen Viilarintien leventäminen etelään on siksi arvioitu perustelluksi, vaikka hiidenkouru jää katualueen alle.

Suurikapasiteetiselle bussi- ja raideliikenteelle vaadittavat katuympäristön muutokset eivät poikkea merkittävästi toisistaan. Raide-Jokerin käytävässä jatkossa tarvittavan joukkoliikennekapasiteetin järjestäminen edellyttää joka tapauksessa kulkua pääosin omilla kaistoilla ja Viilarintietä olisi levennettävä molemmissa vaihtoehdoissa.

Pikaraitiotie on arvioitu Raide-Jokerin käytävässä parhaaksi vaihtoehdoksi, kun huomioidaan käytävän kokonaiskysyntä, matkustajien vaihtuvuus erityisesti raskaan raideliikenteen vaihtopysäkeillä ja kaupunkirakenteelliset vaikutukset. Käyttövoimasta riippumatta suurimmat bussyksiköt ovat noin 25 metriä pitkiä, kun Raide-Jokerin infrastruktuuri on mitoitettu 45 metrin vaunuille. Suuremmat yksiköt tarjoavat enemmän kapasiteettia, sujuvoittavat pysäkkitoimintoja ja vähentävät muuhun liikenteeseen kohdistuvia vaikutuksia risteys- ja ylityspaikoissa. Lisäksi niveliä sisältävien matalalattiaisten linja-autojen toimivuus Suomen oloissa on osoittautunut ongelmalliseksi, minkä takia niiden käytöstä on ainakin toistaiseksi luovuttu.

Runkolinjana Raide-Jokeri vastaa matkojen luonteen suhteen pitkälti nykyistä linjaa 550. Raideliikenteeseen siirtyminen kuitenkin kasvattaa linjan kapasiteettia ja parantaa luotettavuutta, kun linjan infrastruktuuria samalla parannetaan. Raide-Jokerin jokaiselle pysäkillä on esitetty vähintään 20 polkupyörien liityntäpysäköintipaikkaa ja keskeisille pysäkeille enemmän. Paikallista tarvetta voidaan jatkosuunnittelussa edelleen arvioida tarkemmin. Sen sijaan autojen liityntäpysäköintiä Raide-Jokerille ei ole suunniteltu erikseen, vaan liityntäpysäköintiä järjestetään ainoastaan raskaan raideliikenteen asemien yhteyteen. Seudullisesta liityntäpysäköinnistä tehtyjen tarkastelujen perusteella autojen liityntäpysäköinti tulee järjestää mahdollisimman kauas seudun keskuksesta. Raide-Jokerin varsi ei tiivistyvässä kaupunkirakenteessa pääsääntöisesti täytä tätä tavoitetta. Raide-Jokerin suunnittelussa on tehty saavutettavuustarkasteluja pysäkeittäin. Kauppamylyntien liittymän yhteyteen on suunniteltu Raide-Jokerin pysäkki. Raide-Jokerilla ei ole arvioitu olevan vaikutusta Myllärintien läpiajoon. Karhunkaatajan alueen suunnittelun yhteydessä arvioidaan erikseen Myllärintien läpiajoa rajoittavien ratkaisujen tarve.

Hankesuunnitelmassa on arvioitu raitioliikenteestä aiheutuvaa melua ja varauduttu runkomelun ja tärinän torjuntaan. Esitetyt näkökohdat tullaan huomioimaan myös jatkosuunnittelussa. Varikkotien tonttiliittymät tullaan suunnittelemaan toteutussuunnittelun yhteydessä. Tässä kaavassa ei oteta kantaa yleiskaavassa esitettyihin tunneliratkaisuihin.

Asemakaavan muutosehdotuksen julkinen nähtävilläolo (MRL 65 §) 2.9.–3.10.2016

Muistutus

Ehdotuksesta tehtiin 1 muistutus.

Muistutus kohdistui Roihupellon varikkoon. Muistutuksessa ollaan huolissaan varikon vaikutuksista Puu-Myllypuron asuinalueeseen ja ehdotetaan varikkoalueen pohjoisosan maisemoimista.

Vastine

Kaavamuutoksen varikkotontin pohjoisosassa on metrovarikko, johon ei ole suunniteltu muutoksia. Raitiovaunuvarikkoa on suunniteltu varikkotontin länsiosaan, joka on Puu-Myllypuron asuinalueeseen nähden kallioisen alueen takana (yhdyskuntahuollon ET-tontti ja T-teollisuustontti). Metrovarikon pohjoisosan katualueesta ja sen reunojen maisemointitarpeesta sekä valaistuksesta on tiedotettu rakennusvirastoa (HKR) sekä Helsingin kaupungin liikennelaitosta (HKL). Varikkotontin pohjoisreunalla on maanalaisten johtojen alue, johon ei voi istuttaa suurempia puita tai pensaita. Katualueelle, joka ei ole mukana tässä kaavassa, puiden tai pensaiden sijoittamista voisi sen sijaan tutkia. Metrovarikon valaistuksesta voi keskustella HKL:n kanssa. Kaavassa ei määrätä valaistuksesta. Metrovarikon pohjoinen ajoyhteys palvelee metroradan kunnossapitoa. Vanha yhteys katkesi, kun varikkoa laajennettiin viimeksi muutama vuosi sitten. Metroradan sepeli ajetaan kasettiautolla tontin pohjoista reittiä metrovarikon ratapihalle. Sieltä se kuormataan pyöräkuormaajalla sepelivaunuihin ja viedään radalle. Esimerkiksi Länsimetron sepeleitä on viety tätä kautta.

Viranomaisten lausunnot

Kaavaehdotuksesta saatiin lausunnot seuraavilta tahoilta:

- Gasum Oy
  - Helen Sähköverkko Oy
  - Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
  - Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY)
  - Museovirasto
  - Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)
  - asuntotuotantotoimisto (ATT)
-

- kaupunginmuseo
- kiinteistövirasto
- opetusvirasto
- pelastuslautakunta
- yleisten töiden lautakunta
- ympäristölautakunta

Yhteenveto lausunnoista

Yleisesti lausunnoissa korostetaan usein Raide-Jokerin olevan erinomainen hanke, joka parantaa Helsingin poikittaista joukkoliikennettä sekä edistää täydennysrakentamista ja kaupunkirakenteen tiivistämistä.

ELY-keskuksen lausunnossa esitettiin Lahdenväylän sillan suunnittelussa tarvittavan yhteistyötä ELY-keskuksen kanssa ja katsottiin myös, että melun, värinän, runkomelun sekä ilmanlaadun huononemisen, autoliikennettä tuotaessa lähemmäs asumista tai työpaikkoja raidelinjausmuutoksen vuoksi, haitallisten vaikutusten torjumiseksi on annettava tarpeelliset määräykset.

Gasum Oy haluaa muistuttaa, että maakaasuputkistolla ja sähköä johtavilla rakenteilla saattaa olla haitallisia keskinäisiä vaikutuksia ja raitiotien sähköiset rakenteet on suunniteltava tämä huomioiden. Lisäksi maakaasuputkien siirto Käskynhaltiantielle ja Pirjontielle saattaa vaikuttaa Nuijamiestentien kaava-alueeseen. Tällöin maakaasuputki poistuu kaava-alueelta.

Helsingin Sähköverkko Oy:n lausunnossa painotetaan 110 kV voimajohdon ja Raide-Jokerin risteyskohtien suunnittelua, sähkösiirron erityiskysymysten suunnittelua yhteistyössä HSV:n kanssa ja johtomuuksille on varattava aikaa kaksi vuotta tilauksesta sekä kustannukset menevät Raide-Jokerin hankkeelle. Yleisesti HSV:llä ei ole huomautettavaa.

HSL toivoo saavansa osallistua joukkoliikennettä koskevien ratkaisuiden suunnitteluun jatkossa ja se muistuttaa, että katusuunnittelussa on noudatettava Raide-Jokerin liikennesuunnittelun mukaisia mitoituksia tyypikuvien mitoistusten sijaan mm. kadunvarsipysäköinnissä. Yleisesti HSL:n mukaan linjan suunnittelu on tehtävä kokonaisuutena huomioiden erityisesti pintamateriaalien käyttö esimerkiksi liikennemuotojen erottelussa ja se huomauttaa vielä Karhunkaatajan alueen bussiliikenteen tarpeeseen varautumisesta.

HSY:n lausunnossa todetaan Raide-Jokerin toteutuksen aiheuttavan johtosiirtoja, joiden suunnittelusta ja toteutuksesta tulee neuvotella ja sopia HSY:n kanssa ja kustannukset tulee sisällyttää hankkeen kustannuksiin.

Museoviraston ja Helsingin kaupunginmuseon välisen yhteistyösopimuksen perusteella Helsingin kaupunginmuseo lausuu asiasta.

Kaupunginmuseo kiinnittää huomiota Viilarintien ja Kauppamylyntien risteyksen pohjoispuolella, välittömästi kaava-alueen ulkopuolella olevan 1. maailmansodan aikaisen, muinaismuistolain perusteella suojellun luolan (Tukikohta VI:13) ja sinne johtavan tien säilymiseen katualueen laajenemista suunnitellessa.

ATT:n lausunnossa kiinnitetään huomiota siihen, että Raide-Jokerin ei tule estää pelastusajoneuvojen nostopaikkojen sijoittamista kadulle ja kiskolinjoja ei tulisi sijaita ajoneuvokadun ja tontin välissä. Lisäksi ATT:n tontin 29014/3 kohdalla tulee huomioida, että katualue ei syö tilaa tontilta rakennusprojektin aikatauluriskin välttämiseksi.

Kiinteistövirasto katsoo, että suunnittelussa tulisi lähtökohtaisesti pyrkiä pysymään nykyisen katualueen sisällä, koska laajentaminen tonteille aiheuttaa maanhankintaan ja tontinluovutukseen liittyviä merkittäviä aikatauluriskejä sekä kustannuksia.

Opetusvirasto katsoo, etteivät katujärjestelyjen muutokset vaikuta tilallisesti tontin 29007/2 käyttöön. Katujärjestelyjen muutoksista ei saa aiheutua meluhaittaa, mikä häiritsisi koulun toimintaa. Lasten turvallisuudesta liikkumisesta koulun läheisyydessä on myös huolehdittava.

Pelastuslautakunta puoltaa asemakaavan muutosehdotusta ja toteaa, että siinä on huomioitu riittävällä tavalla paloturvallisuuteen liittyvät asiat.

Yleisten töiden lautakunta katsoo, että teknisessä kaavassa ja kaavamuuutoksissa tulee varata riittävä tila teknisille järjestelmille ja maanalaiselle infralle sekä jalankululle, pyöräilylle ja katualueelle yleensä esimerkiksi huolto ja kunnossapito huomioiden. Yleistentöiden lautakunta katsoo hulevesien hallinnan muutostöiden lähtökohdan olevan avo-ojien säilyttäminen; Viikinojan ekologisen tilan parantaminen tulee olla myös suunnittelun lähtökohta ja vesiympäristöön hallinta on tässä kohdin tärkeää matelija- ja sammakkoeläinkohteen (mm. viitasammakko) säilyttämiseksi. Viikintien ratapenkan puustoinen ja pensaiden ympäristö toimii ekologisenä käytävänä osana Viikki-Kivikko -vihersormeja ja tulisi tällaisena säilyä. Lisäksi yleisten töiden lautakunta kiinnittää huomion Viilarintien ympäristön olevan yleiskaava 2050 kaupunkiluontokartan viheryhteyttä ja sen eteläpuoli osittain Metso-aluetta. Pysäkki-ympäristöjen suunnittelussa yleisten töiden lautakunta katsoo kaikkien pysäkkien suunnittelun lähtökohdana olevan esteettömyyden erikoistaso osittaisen perustason lähtökohdan sijaan.

Ympäristölautakunta pitää tarpeellisena, että Raide-Jokerin melua aiheuttavat rakennustyöt ajoitetaan Viikintiellä Vanhankaupunginlahden lintuveden Natura-alueen vuoksi lintujen pesimäajan ulkopuolelle. Lisäksi se katsoo, että Viilarintien kaavamuutosalueen geologisesti tai geomorfologisesti arvokas kalliokoulu tuli mahdollisuuksien mukaan säilyttää, mikäli se on raide- ja katuteknisesti mahdollista.

Muissa lausunnoissa ei ollut huomautettavaa.

Seuraavat tahot ilmoittivat, ettei ole lausuttavaa: Liikennevirasto ja Helen Oy.

Vastineet lausuntoihin

Lahdenväylän ylittävä silta ja muut maanteiden risteämiskohdat suunnitellaan yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa. Tässä vaiheessa Lahdenväylän ylitykseen on esitetty hankesuunnitelmaa vastaava ratkaisu. Jatkosuunnittelussa on edelleen mahdollista tarkastella vaihtoehtoja riippuen Lahdenväylän suuntaisen raitiotieyhteyden suunnittelun etenemisestä. ELY-keskus on nimennyt hankkeen jatkosuunnitteluun edustajan.

Raide-Jokerin hankesuunnitelman yhteydessä on laadittu meluselvitykset siltä osin kuin tekniset asemakaavan muutokset tuovat raiteet tai ajoradan nykyistä ajorataa lähemmäksi olemassa olevia asuinrakennuksia. Näiden alustavien selvitysten perusteella hanke ei vaikuta merkittävästi asuinrakennuksiin kohdistuvaan meluun. Hankkeen jatkosuunnittelussa tullaan laatimaan koko linjaa koskeva meluselvitys nykyisten rakennusten osalta ja arvioimaan tarkemmin meluntorjunnan tarve. Uudisrakennusten osalta selvitykset laaditaan osana rakentamisen mahdollistavien asemakaavojen valmistelua. Rakenteellisten ratkaisujen lisäksi meluhaittoja voidaan torjua esimerkiksi rajoittamalla raitiotien nopeutta melun kannalta kriittisissä kohdissa.

Kaavaan on lisätty runkomelua ja tärinää koskeva määräys, jonka nojalla raitiotie on suunniteltava siten, että runkomelua ja tärinää koskevat ohjearvot eivät ylity. Vastaava määräys tullaan sisällyttämään myös muihin Raide-Jokeria koskeviin asemakaavan muutoksiin.

Ilmanlaadun osalta raitiotien aikaansaaman vähennyksen bussiliikenteen päästöissä on arvioitu olevan merkittävämpi kuin ajoradan siirtymisen paikoitellen joitakin metrejä lähemmäs nykyisiä asuinrakennuksia. Osaltaan tähän vaikuttaa se, että linjan varrella ei ole heikosti tuulettuvia katukuiluja.

Melua, runkomelua, tärinää ja ilmanlaatua koskevista määräyksistä ja jatkosuunnittelua koskevista periaatteista on neuvoteltu ELY-keskuksen kanssa.

Kunnallisteknisten järjestelmien suuremmat siirtotarpeet on arvioitu alustavasti Raide-Jokerin hankesuunnitelmassa ja huomioitu hankkeen kustannuksissa. Lisäksi Maunulan ja Oulunkylän alueella Kaupunkisuunnitteluviraston teknistaloudellinen toimisto on tehnyt tarkempaa suunnitteluyhteistyötä Gasum Oy:n kanssa kaasuputken siirtämiseksi pidemmällä matkalla osana alueiden täydennysrakentamiseen tähtäävää asemakaavoitusta. Kohteen 4 osalta on neuvoteltu Helen Sähköverkko Oy:n kanssa puistomuuntamon siirtämisen tarkemman suunnittelun jäämisestä osaksi Raide-Jokerin toteutussuunnittelua.

Raide-Jokerin toteutushankkeessa tullaan huomioimaan kunnallisteknisten järjestelmien kuten kaasun- ja sähkönjakelun ja vesihuollon tarpeet. Toteutushanke suunnittelee tarvittavat muutokset yhteistyössä Gasum Oy:n, HSV:n, HSY:n ja muiden tarvittavien toimijoiden kanssa. Lähtökohtana toimii Helsingin kaupungin yhteisiä kunnallisteknisiä työmaita koskeva toimintamalli. Erityistä huomiota kiinnitetään raitiotien suunnitteluun suhteessa maakaasuputkistoon.

Raide-Jokerin liikenneratkaisut on laadittu yhteistyössä HSL:n kanssa ja yhteistyö tulee jatkumaan hankkeen jatkosuunnittelussa. Karhunkaatajan alueen bussiliikenteen järjestelyt ratkaistaan tarkemmin osana alueen tulevaa asemakaavoitusta.

Viilarintien katualue ja toteutus suunnitellaan siten, että Kauppamylyn tien risteyksen pohjoispuolella oleva luola (Tukikohta VI:13) ja siihen johtava tie säilyvät nykyisessä laajuudessaan. Kaavassa on määrätty historiallisesta tielinjasta, minkä historiallisten rakenteiden ja kerrostumien poistaminen on sallittu vain erityisestä syystä ja riittävän arkeologisen dokumentoinnin jälkeen. Aluetta koskevista suunnitelmista on kuultava museoviranomaisia.

Raide-Jokerin raiteet sijaitsevat pääosin kadun keskellä, jolloin ne eivät rajoita nostopaikkojen sijoittamista kadulle. Raitiotien sijaitessa kadun reunassa raitiotien ja rakennusten väliin on yleensä järjestetty riittävästi tilaa nostopaikoille. Joillakin kapeilla katualueilla ei kuitenkaan ole mahdollista välttää raitiotiestä aiheutuvia rajoituksia mahdollisten tulevien rakennusten nostopaikoille. ATT:n tontin 29014/3 osalta on valittu ratkaisu, joka ei vaadi katualueen laajentamista tontille.

Raide-Jokeri on suunniteltu nykyisille katualueille niin pitkälle kuin mahdollista. Katualuetta on laajennettu nykyisille tonteille vain siltä osin kuin on välttämätöntä raitiotien keskeisten tavoitteiden kuten sujuvuuden ja turvallisuuden saavuttamiseksi.

Opetusviraston tontin 29007/2 osalta raitiotien meluvaikutukset ja meluntorjunnan tarve arvioidaan osana koko linjan tulevaa melumallinusta. Alustavasti voidaan kuitenkin arvioida, että nykyiset melumuurit

---

ja bussiliikenteen vähentyminen huomioiden raitiotie ei aiheuttaisi ton-
tille meluhäiriötä. Raitiotien suunnittelussa huomioidaan kaikilta osin
liikenneturvallisuus.

Teknisten asemakaavojen yhtenä lähtökohtana olevissa liikennesuun-
nitelmassa on huomioitu infran ja kunnossapidon tarpeet voimassa ole-
vien ohjeiden mukaisesti. Joissakin kohteissa rajallinen katutila ja ny-
kyiset rakennukset rajoittavat ratkaisuja. Pyöräliikenteen ratkaisujen
osalta on noudatettu viimeisimpiä suunnitteluohjeita. Raitiotien pysäk-
kien suunnittelustandardi ratkaistaan Raide-Jokerin jatkosuunnitte-
lussa.

Viikintien ja Pihlajamäentien kiertoliittymän ja Viikintiellä Latokartanon
kohdalla kaavamuutosalueet rajautuvat laajaan suojeltuun luontotyypp-
piin, Viikin matelija ja sammakkoeläinkohde (15/07), arvoluokka I. Vii-
kintien länsiosan reunassa kulkee syvä oja ja Latokartanon itäpuolella
kaava-alueen läpi kulkee pohjois-eteläsuuntaisesti Viikinoja. Pintave-
sistöön ja hulevesien hallintaan kohdistuvien muutosten lähtökohtana
on olevien avo-ojien säilyttäminen. Uomien mahdollisissa siirroissa ja
suunnittelussa huomioidaan ojien ekologisen tilan säilyttäminen ja pa-
rantaminen ja matelija- ja sammakkoeläinkohteiden säilymisen turvaa-
minen.

Viikin Latokartanon kohdalla Viikintien eteläpuolella kulkee entinen rau-
tatien maapenger. Alue sijaitsee Viikin arvokkaalla kulttuurimaisema-
alueella (Viikin opetus- ja koetila, valtakunnallisesti merkittävät raken-
netut kulttuuriympäristöt RKY) ja Viikki-Kivikon vihersormella, joka on
tärkeä osa alueen viher- ja virkistys- sekä ekosysteempipalveluja. Muu-
tosalueella on luontaisesti metsittynyttä entistä avointa kulttuurimai-
sema-aluetta. Nykyisellään pensainen ja puustoinen vyöhyke mahdol-
listaa ekologisen verkoston kytkeytyneisyyttä. Muutostöiden suunnitte-
lussa yhtenä lähtökohtana on kulttuurimaiseman avoimuuden palautta-
minen ja toisena lähtökohtana on tärkeää säilyttää Viikin alue jatkossa-
kin ekologisenä siirtymä- ja elinympäristönä eri lajeille siten, että avoin-
ten alueiden välistä löytyy puustoisempia saarekkeita.

Asemakaavassa on annettu Vanhankaupunginlahden lintuveden Na-
tura-alueen pesimälinnustoa haittaavaa rakentamistoimintaa koskeva
määräys.

Viilaritien kohdalla kaavamuutosalueen läpi kulkee Helsingin uuden
yleiskaavan Kaupunkiluonto teemakartassa eteläpuolitse, itäreunassa
koilliseen kääntyen Kehitettävä metsäverkosto -merkintä. Kaavamu-
tosalue rajautuu Viilaritien eteläpuolella osittain Metso-kartoituskohteen
(M37 Myllypuro) muut monimuotoisesti merkittävät metsäiset kalliot,
jyrkänteet ja louhikot -kuvioon, kriteeriluokka II ja Metso-kohteen laa-
jennusosiin, jotka eivät täytä Metso-kriteerejä, kriteeriluokka 0 (yhtenä-

---

syyden kannalta tärkeä alue). Muutostöiden suunnittelussa ja toteuttamisessa huomioidaan metsäisen kallioalueen mahdollisimman koskemattomana säilyttäminen ja työmaan aikainen suojaaminen.

Viilarintien länsipuolella olevan kalliokourun säilyttäminen olisi katualueen tilantarve ja raitiotien geometria huomioiden ristiriidassa Viilarintien itäpuolen arvokkaan kallioalueen ja muinaismuistolain nojalla suojellun Tukikohdan VI:13 luolaan johtavan tykkätien säilyttämisen kanssa. Itäpuolen kohteiden säilyttäminen on arvioitu ensisijaiseksi tavoitteeksi. Kaavassa on annettu määräys liittyen sotahistoriallisesti merkittävän tykkätien suojeluun.

JOKERIMESSUT Toukokuu 2015

Raide-Jokerin suunnitteluun on voinut osallistua toukokuussa 2015 Helsingissä ja Espoossa järjestettävillä Jokerimessuilla. Jokerimessut pidettiin viitenä iltana toukokuussa Raide-Jokerin linjan varrella: Otaniemessä, Leppävaarassa, Pitäjänmäellä, Oulunkylässä ja Viikissä.

Messuilla kävijä saattoi keskustella Raide-Jokerin suunnittelijoiden kanssa ja antaa palautetta suunnitelmista. Helsingin Jokerimessuilla keskusteltiin myös suunnitelmista rakentaa lisää asumista Raide-Jokerin linjan varteen. Erityisesti pysäkkien ympäristöistä on tavoitteena kehittää vetovoimaisia asumisen, työn ja palveluiden alueita. Täydennysrakentamista kaavaillaan mm. Myllypuroon, Roihupeltoon, Viikkiin, Oulunkylään, Maunulaan, Haagaan ja Pitäjänmäkeen.

Kuva: Länsi-Helsingin Jokerimessuilla keskustellaan ja kerätään näkemyksiä alueen kehittämisestä ja poikittaisen raideliikenteen avaamista mahdollisuuksista. Kuvassa projektipäällikkö Pia Sjöroos kaupunkisuunnitteluviraston täydennysrakentamisprojektista.

Tämä muistio on yhteenveto Helsingin Jokerimessuista ja niiltä saadusta palautteesta:

- Länsi-Helsinki
12.5. klo 15.30–19.30, Strömbergin ala-aste, Takomotie 13. Infovartit klo 17 ja 18.45.
Patterimäen esittely klo 18.
  - Itä-Helsinki
19.5. klo 15.30–19.30, Helsingin kaupungin ympäristökeskus, Viikinkaari 2 a. Infovartit
klo 17 ja 18.30.
  - Oulunkylä ja Maunula
28.5. klo 15.30–19.30, Kumppanuustalo Oulunkylän seurahuone, Larin Kyöstin tie 7. In-
fovartit ovat klo 17 ja 18.30.
-

Suunnittelijoita Jokerimessuilla oli paikalla runsaasti: Helsingin kaupunkisuunnitteluvirastosta Raide-Jokerin projektipäällikkö Heikki Hälvä, suunnittelijoita Täydennysrakentamis- ja Ratikka -projekteista, yleiskaavoittajia ja kunkin alueen asemakaavoittajia ja liikennesuunnittelija. Helsingin seudun liikenne HSL ja Raide-Jokerin hankesuunnitelmaa työstävät konsultit Ramboll Oy ja WSP Oy olivat niin ikään messuilla mukana.

Messuvieraita kävi messuilla Länsi-Helsingissä noin 35, Itä-Helsingissä noin 50 ja Oulunkylä-Maunula alueella reilut 30.

Tilaisuuksien kulku

Jokerimessuilla oli useita messupisteitä, joiden ääressä esiteltiin ja keskusteltiin Raide-Jokerista ja alueen tulevaisuudesta. Aiheina oli muun muassa Raide-Jokerin merkitys eri kaupunginosia yhdistävänä tekijänä ja palvelutarjonnan lisääjänä, yleiskaavalliset ratkaisut alueella sekä uusien asuntojen suunnittelu radan varteen hyvien joukkoliikenneyhteyksien ulottuville. Messuilla oli esillä tuoreet luonnokset Raide-Jokerin suunnitelmista. Messuilla pääsi lisäksi tutustumaan HSL:n joukkoliikenteen runkolinjastosuunnitelmaan sekä paikallisiikenteen suunnitelmiin.

Kussakin messuillassa oli kaksi infovarttia ja Strömbergin Jokerimessujen yhteydessä oli Patterimäen kaavatilaisuus. Tästä, sekä Viikin ympäristötalossa keskustelua herättäneiden Karhunkaatajan maankäyttöluonnosten kommentit on koottu omaksi muistiokseen. Muistiot löytyvät karttapalvelusta verkosta: kartta.hel.fi/suunnitelmat.

Messuilla oli mukava ja keskusteleva henki. Vaikuttaa siltä, että helsinkiläiset suhtautuvat pääsääntöisesti positiivisesti poikittaiseen pikaratikkayhteyteen. He pitävät sitä tärkeänä hankkeena ja ovat kiinnostuneita sen rakentamisajankohdasta. Jotkin radan varteen suunnitteilla olevat asuinrakentamishankkeet herättävät keskustelua. Kantakaupunkimaisten talojen reunustamien katujen rakentumista osa messukävijöistä oudoksui, koska alueilla on totuttu väljempiin näymiin.

Raide-Jokerin suunnittelusta saa lisätietoa verkkosivuilta: www.raidejokeri.info. Sivuilta löytyvät mm. ratasuunnitelmien luonnokset ja niitä voi kommentoida juhannukseen 2015 asti. Sivuille on myös karttakysely Raide-Jokerista. Sivuille on linkitetty tulevaan rataan liittyvät asemakaavamuutoshankkeet sitä mukaan kun niitä käynnistyy radan alla ja varressa. Suunnittelusta kiinnostuneet voivat tilata sähköpostiinsa Raide-Jokerin suunnittelun uutiskirjeen sivulta. Kirjeellä ilmoitetaan suunnittelun etenemisestä ja muun muassa osallistumismahdollisuuksista.

Messupisteet ja keskusteluiden ydinkohdat

Raide-Jokeri ja maankäytön suunnittelu radan varteen (iso seinäkartta)

Jokeri-linjan varrella sijaitsevien rakentamisen tai muun maankäytön suunnitelmia esiteltiin kokonaisuutena. Ilmakuvakartalle oli koottu tulevia ja jo aloitettuja asema-kaava-alueita sekä myös alueita, joissa rakentaminen on alkamassa. Yleisesti messuvieraat jonkin verran hämmästelivät laajaa kokonaisuutta, josta pyydettiin mielipiteitä.

Messuvierailta pyydettiin kommentteja post-it lapuilla isolle ilmakuvalle koko Jokeri-linjasta ja sen läheisyydessä jo olevista keskeisistä toiminnoista ja myös toiveita tulevista toiminnoista. Ideat on koottu ja niitä tullaan hyödyntämään suunnittelussa ja sosiaalisten vaikutusten arvioinnissa.

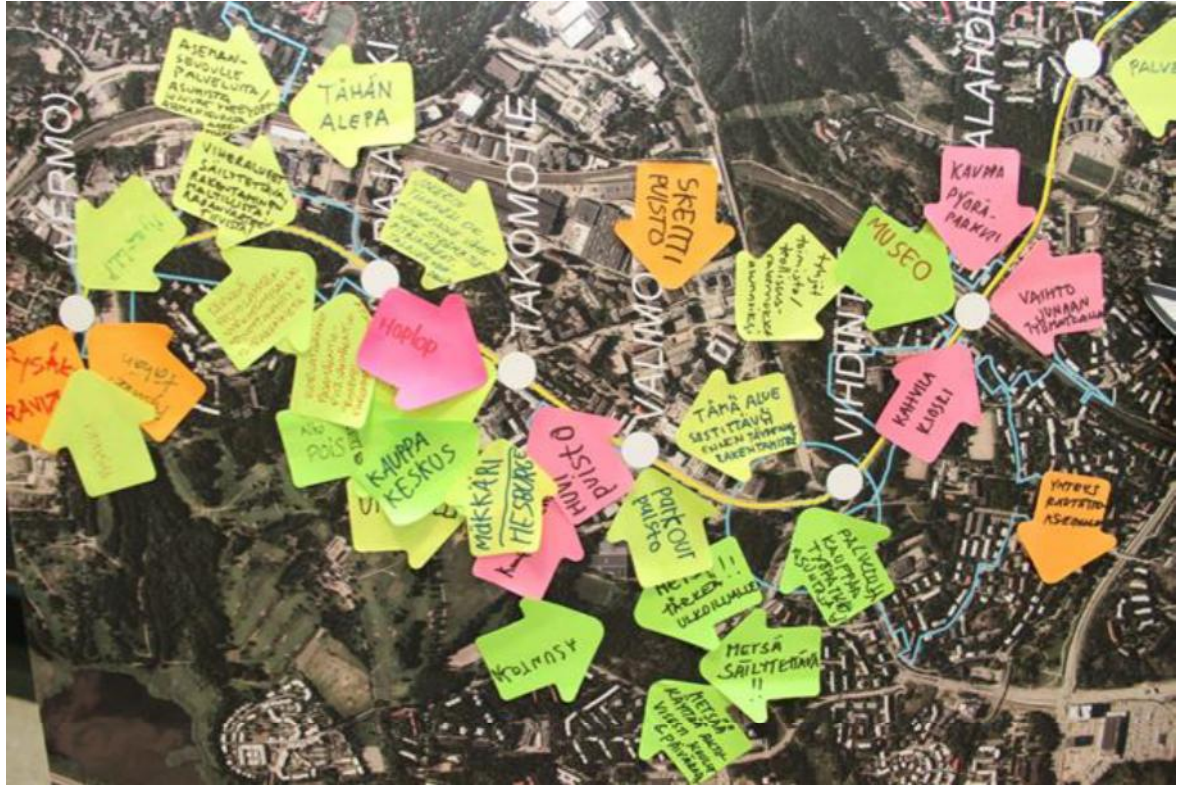

Kuva: Itä-Helsingin Jokerimessuilla keskustellaan ja kerätään näkemyksiä isolle ilmakuvalle koko Jokerireitin varrelta.

Pitäjänmäessä Pajamäen, Valimotien ja Huopalahden aseman pysäkkien seudut saivat eniten kommentteja. Patterimäki on lähiasukkaiden käyttämää virkistysaluetta, mutta maltillista rakentamista kuitenkin ehdotettiin alueelle. Valimotien pysäkin ympäristöä haluttiin kehittää ja kunnostaa. Tyhjä toimistorakennukset haluttiin muuttaa asunnoiksi ja asuntoja muutenkin haluttiin lisää. Huopalahden asemanseudusta toivottiin toimivampaa. Asema toimii vaihtopysäkinä, eikä asemalla tällä hetkellä ole palveluita. Asemalle toivottiin kahvilaa, kioskia, kauppaa sekä hyvää pyöräparkkia. Viikissä Tuusulanväylän pysäkki sai paljon kommentteja. Yleisesti pidettiin tärkeänä, että Tuusulanväylän pysäkin yhteyteen tulisi saada liityntäpysäköintiä.

Myllärintien pysäkin kohdalle toivottiin liityntäpysäköintiä, palveluita sekä asuntoja, mutta aluetta korostettiin myös tärkeänä virkistyspaikkana. Oulunkylässä kommentteja ei tullut juuri lainkaan, sillä vastaava työpaja oli jo pidetty Oulunkylässä helmikuussa.

Kuva: Länsi-Helsingin Jokerimessuilta isolle ilmakuvulle kerättyjä kommentteja.

Helsingin uusi yleiskaava ja Raide-Jokeri

Yksi yleiskaavan keskeisistä ajatuksista on Helsingin kehittäminen raideliikenteen verkostokaupungiksi. Se tarkoittaa, että raideliikenne yhdistäisi esikaupunkikeskuk-
sia, joissa olisi monipuolisesti asumista, palveluja työpaikkoja. Nykyisiä säteittäisiä raideyhteyksiä – junaa ja metroa – täydentämään rakennettaisiin poikittaisia pikaraitiotieitä. Poikittaisten pikaraitiotieiden suunnittelusta pisimmälle on edennyt Raide-Jokeri.

Raide-Jokerin hankesuunnitelma

Suhtautuminen ratahankkeeseen oli pääosin hyvin myönteistä. Kysyttiin hankkeen rakentamisaikataulusta ja toivottiin nopeaa toteuttamista. Usein esitetty kysymys oli, nopeuttaako ratikka Jokerilinjan liikennöintiä verrattuna nykyiseen bussilla liikennöitävään reittiin. Linja 550 on Helsingin suosituin bussilinja jo nyt ja sen kapasiteetti ei tule kestäämään kasvavia matkustajamääriä vaan bussit jonoutuvat eli kulkevat peräkkäin. Ratikka pystyy ottamaan kyytiin paljon suuremman määrän ihmisiä ja vuorovälit saadaan pysymään tiheinä ja tasaisina.

Kuva: Ratasuunnitelman luonnosta tutkitaan Länsi-Helsingin Jokerimessuilla Patterimäen alueella. Mukana keskustelussa alueen arkkitehti Siv Nordström Helsingin kaupunkisuunnitteluvirastosta.

Raide-Jokeri on nykyisiä raitiovaunulinjoja nopeampi. Raide-Jokeri kulkee pääosin omalla väylällään erillään muusta liikenteestä, jolloin esimerkiksi ruuhkat eivät hidasta se kulkua. Liikennevaloetuuksien ansiosta sille ei tule ylimääräisiä pysähdyksiä risteyksissä. Nopeaa kulkua edistää myös se, että pysäkit ovat harvemmassa kuin muilla raitiolinjoilla – Raide-Jokerin keskimääräinen pysäkkiväli on noin 800 metriä. Tavoitteena on noin 25 km/h keskimääräinen matkanopeus. Se on huomattavasti korkeampi kuin Helsingin kantakaupungin ratikan 14–15 km/h matkanopeus.

Raide-Jokerista on lisää tietoa verkkosivuilla: <http://raidejokeri.info/>
Sivuilta löytyvät mm. ratasuunnitelmien luonnokset, joita voi kommentoida juhanukseen 2015 asti.

Kuva: Ratasuunnitelmista keskustelemassa Oulunkylän asukastalolla vuorovaikutussuunnittelija Tiina Antila-Lehtonen (Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto), liikennesuunnittelija Tommi Keltala (Ramboll Oy) ja Raide-Jokeri -hankkeen projektipäällikkö Heikki Hälvä (Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto).

Palvelut pysäkillä ja sen läheisyydessä

Palvelut Raide-Jokerin näkökulmasta koettiin osittain haasteellisena näkökulmana. Välillä asukkaiden tuntui olevan vaikeaa valita mielestään parhaita palveluita pysäkkien alueilla. Useimmiten virkistyksen ja liikunnan toiminnot valittiin tärkeiksi. Toisena vahvana asiakokonaisuutena esiin nousivat kaupalliset palvelut: Itäkeskus ja Leppävaara sekä alueelliset pienemmät kaupat osoitettiin myös usein tärkeimmäksi palveluksi. Uusia toimintoja ja uusia palveluita ehdotettiin melko vähän, mutta näissä uusissa palveluissa eniten ääniä sai uusi lähikauppa.

Kauppakeskus Sello toimii monien kauppapaikkana, varsinkin Pitäjänmäellä, mutta kauppaan mennään mieluummin omalla autolla, koska ei ole halukkuutta maksaa seutumaksua. Monet kuitenkin sanoivat, että Leppävaaraan todennäköisesti tulee mentyä tulevaisuudessa useammin julkisilla, kun lippujen voimassaoloalueiden rajat muuttuvat. Viikin tilaisuudessa Espoon kulttuurikeskus nousi tärkeäksi kulttuuripalveluksi. Keskustelua käytiinkin siitä, että Raidejokerilla ei enää Tapiolaan pääsikään vaan kulkuneuvoa joutuisi vaihtamaan.

Kuva: Ryhmä koululaisia ottaa kantaa pysäkkipalveluihin Strömbergin ala-asteella. Työtä ohjaamassa Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston arkkitehti Eeva Pirhonen.

Raide-Jokerin tekniset asemakaavat

Raide-jokerin teknisten asemakaavamuutosten osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta kiinnostuneet kyselivät tarkempien suunnitelmien perään ja keskustelua jatkettiin usein hankesuunnitelman ratasuunnitelmien ääressä. Varikkotien ja Raaseporintien risteuksen asuinrivialotonttien asukkaat olivat huolissaan liikenteen aiheuttamasta tärinästä ja sen vaikutuksista vanhoihin putkilinjoihin. Myös pienentyvän pihan käyttö herätti huolta. Vihdintien kiertoliittymän alueen täydennysrakentamisesta kyseltiin. Lahdenväylän ylitykselle rakennettavan uuden sillan suunnitelmat kiinnostivat.

Tulevaisuuden ratikkalinjat Helsingissä (Ratikkaprojekti)

Raitioliikenteeseen suhtauduttiin lähtökohtaisen myönteisesti, mutta sitä pidettiin kiireettömän kulkemisen vaihtoehtona, siis hitaana. Kaupunkilaisille ovat tuttuja Helsingin keskustan hitaat ratikat, mutta tulevaisuuden verkostokaupungissa esikau-punkialueita yhdistävät modernit ja hiljaiset pikaratikat.

Kuva: Pikaraitiotielinja kaupungissa voi kulkea monenlaisissa ympäristöissä. Asiaa valaistiin messuilla kansainvälisin esimerkein.

HSL:n joukkoliikenteen runkolinjastosuunnitelmat sekä paikallisliikenteen suunnitelmat

Helsingin seudun liikenteen messupisteellä oli esillä seudun suunnitellut joukkoliikenteen runkolinjat, joista tuoreimpina P- ja I-junilla liikennöitävä Kehärata Tikkurilasta Leinelän, Lentoaseman ja Kivistön kautta Vantaankoskelle ja elokuussa liikennöinnin Myyrmäestä Malmin, Kontulan ja Mellunmäen kautta Vuosaareen aloittava bussilinja 560 eli niin sanottu Jokeri kakkonen. Raide-Jokerista tulee olemaan sujuvat vaihtoyhteydet muuhun pääkaupunkiseudun runkolinjastoon useissa kohdissa linjaa.

Kuva: HSL:n joukkoliikennesuunnitelmia messukävijöiden kanssa tutkimassa Lauri Rätty HSL:stä.

Alueen asemakaavoitus keskustelussa Länsi-Helsinki

Länsi-Helsingin alueella eniten keskustelua herätti Raidejokerin linjaus Patterimäen virkistysalueen kohdalla, jossa rata on suunniteltu kulkemaan osittain tunnelissa Patterimäen linnoituskukkulan alitse. Linjaukselle on Pitäjänmäellä aikaisemmin ehdotettu vaihtoehtoisia reittejä, ja näistä keskusteltiin myös messuilla.

Pitäjämäeltä länteen sijaitseva pysäkkivarausta toivottiin "varmaksi" pysäkiksi; nähtiin, että sille olisi paljon käyttäjiä. Pajamäen yritysalueen muuttaminen asuinalueeksi oli monen paikallisen ehdotus/toive.

Patterimäen kaavahankkeesta järjestettiin messuilla erillinen esittely- ja keskustelutilaisuus, jonka muistio löytyy verkosta: kartta.hel.fi/suunnitelmat.

---

*Kuva: Keskustelua ja kommentteja Pitäjänmäen alueen tulevaisuudesta. Kartan äärellä kuuntele-
massa Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston Etelä-Haagan aluearkkitehti Nina Välkepinta-Lehtinen.*

Alueen asemakaavoitus keskustelussa Itä-Helsinki

Roihupellon Stadin ammattiopiston kampuksen asemakaavamuutoksen osallistu-
mis- ja arviointisuunnitelmaa sekä kampuksen hankesuunnitelmaluonnoksia olivat
19.5. esittelemässä kaavoittaja ja hankesuunnitelman arkkitehtikonsultti. Lähtökoh-
taisesti messuvieraat olivat positiivisen kiinnostuneita hankkeesta. Kysymyksiä esi-
tettiin alueen rakentumisen vaiheista. Esille nousi myös logistiikka-alan opiskelijoi-
den ajoharjoittelun aiheuttama melu. Tontin pohjoispuolella sijaitsevan Karhunkaa-
tajan alueen asukas kertoi toiminnan aiheuttavan nykyisellään meluhaittaa asuin-
alueelle. Keskustelussa tuotiin esille ideoita meluhaitan torjumiseksi, mm. kampuk-
sen tulevien rakennusmassojen sijoittelu tontin pohjoisreunaa pitkin, sekä ilman-
vaihtokoneiden säleikköjen suuntaus asuinalueesta pois päin.

Karhunkaatajan alueen messupisteen erillinen muistio tulee verkkoon:
kartta.hel.fi/suunnitelmat.

Kuva: Karhunkaatajan suunnitelmien äärellä keskustelemassa messukävijöiden kanssa kaupunkisuunnitteluviraston arkkitehdit Laura Hietakorpi Itätoimistosta ja Pia Sjöroos täydennysrakentamisprojektista.

Alueen asemakaavoitus keskustelussa Oulunkylän - Maunulan alue

Asukkaita kiinnosti tuleva rakentaminen Käskynhaltijantien varteen. Osa asukkaista piti Käskynhaltijantien ja Norrtäljentien mutkan rakentamista huonona. Osa taas piti kaavamutosta hyvänä, koska alueelle tarvitaan uusia esteettömiä kerrostaloja. Mestarintien muuttamisessa vain oikealle kääntyville nähtiin huonoja ja hyviä puolia.

Pirjontien etelän puoleisen varren täydennysrakentaminen Pakilantien ja Pirkkolantien välillä herätti paljon keskustelua lähialueen asukkaissa. Täydennysrakentamista ko. alueelle pidettiin huonona ja toivottiin että alue voisi säilyä puistona. Raide-Jokerin pysäkkiä Pakilantien ja Pirjontien risteyksessä pidettiin hyvänä.

Kuva: Karttojen ääressä messuvieraiden kanssa keskustelemassa Oulunkylän ja Maunulan tulevaisuudesta kaupunkisuunnitteluvirastosta arkkitehdit Sari Ruotsalainen ja Ann Charlotte Roberts sekä liikennesuunnittelija Kari Tenkanen.